

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/157/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8614203069
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8614203069.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Diany Vlčkovej, v spore žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, proti žalovaným 1. J. Š., K.. XX.X.XXXX, O. Z. XXX/X, F., 2. P. Š., K.. XX.XX.XXXX, O. Z. XXX/X, F., zastúpení JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom vo Svidníku, Sov. hrdinov 163/66, o zaplatenie 11.359,40 eura s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Svidník zo dňa 12.10.2017 č.k. 7C/121/2014-234 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok okrem výroku o čiastočnom zastavení konania.

Nepriznáva stranám náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zastavil konanie v časti o zaplatenie sumy 580,- eur. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol a vyslovil, že žalovaní v 1.a 2.rade, ako aj osobitný subjekt majú nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

2. Súd prvej inštancie zistil, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa XX.X.XXXX medzi postupcom W. W., a.s., a žalobcom postúpil postupca na žalobcu pohľadávku proti žalovaným. Postupca a žalovaní uzatvorili dňa XX.X.XXXX zmluvu o splátkovom úvere, súčasťou ktorej boli všeobecné obchodné podmienky postupcu. Z výzvy z XX.X.XXXX je zrejmé, že W. W. ako veriteľ pohľadávky oznámil dlžníkom, že splácanie predmetnej pohľadávky je v omeškaní ku dňu XX.X.XXXX vo výške 534,56 eur s príslušenstvom. Vyzval ich na úhradu dlžnej sumy do 10 dní od doručenia výzvy. Následne žalobca oznámením z XX.X.XXXX vyhlásil mimoriadnu splatnosť tohto úveru, čím sa pohľadávka zo zmluvy o úvere stala splatnou v celom rozsahu. Súd prvej inštancie poukázal na ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách s tým, že neboli splnené predpoklady určené týmto zákonným ustanovením. Žalobca nepreukázal doručenie písomnej výzvy žalovanému v súlade s § 92 ods. 8 Zákona o bankách, preto je postúpenie pohľadávky z banky na žalobcu neplatné bez ohľadu na to, či sa jedná o splatné alebo nesplatné pohľadávky. Žalobca predložil výzvu adresovanú žalovaným, avšak nepredložil dôkaz o tom, že takáto výzva bola žalovaným aj doručená, ba ani to, že bola odoslaná. Žalobca nepreukázal, že sa táto listina do dispozičnej sféry dlžníka dostala, súd vychádzal z toho, že nebola splnená podmienka nevyhnutná pre platnosť postúpenia pohľadávky bankou. Existencia výzvy nie je dôkazom o tom, že banka splnila svoju povinnosť výzvu doručovať. Žalobca teda nie je v danej veci aktívne legitimovaný na podanej žalobe, žalobu preto bolo potrebné v prevyšujúcej časti zamietnuť s tým, že čiastočné zastavenie konania súd prvej inštancie odôvodnil späťvzatím návrhu na začatie konania v rozsahu sumy 580,- eur.

3. O trovách konania strán a osobitného subjektu súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p..

4. Proti tomuto rozsudku, okrem výroku o čiastočnom zastavení konania, podal včas odvolanie žalobca, ktorý navrhol v tejto časti rozsudok zmeniť tak, aby žalobe bolo vyhovené, uplatnil si tiež nárok na náhradu trov konania. Žalobca v súvislosti s platným postúpením pohľadávky a ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách poukazuje na bod 18.14 všeobecných obchodných podmienok, podľa ktorého klient výslovne súhlasí s tým, že banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť akékoľvek svoje pohľadávky. Nakoľko § 89 ods. 1 Zákona o bankách pripúšťa úpravu vzťahov medzi bankou a klientom odchyľne od ustanovení Zákona o bankách, pričom citované ust. § 92 ods. 8 nevyklučuje odchyľnu úpravu vzájomných vzťahov, zmluvné strany si v posudzovanom prípade dohodli otázku postúpenia odchyľne od predmetného zákona, a to v bode 18.14 VOP. Žalobca je preto toho názoru, že preukázanie splnenia podmienok podľa § 92 ods. 8 v konaní nebolo potrebné, keďže žalobca preukázal, že zmluvné strany si vzájomné práva a povinnosti upravili v súdenom prípade odchyľne od ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Aktívnu legitimáciu v konaní preukázal oznámením postupcu o postúpení pohľadávky. Pre úplnosť však dodáva, že § 92 ods. 8 nemožno spájať s aktívnou legitimáciou žalobcu ako postupníka pohľadávky. Norma obsiahnutá v tomto ustanovení nezakladá občiansku právnu povinnosť vo vzťahu ku klientovi banky, v tomto prípade žalovaným, ale administratívnu zodpovednosť postihnuteľnú Národnou bankou Slovenska podľa § 50 ods. 1 Zákona o bankách. Doručenie písomnej výzvy dlžníkovi v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky, tzn., že ak banka pred postúpením pohľadávky písomne nevyzvala dlžníka na plnenie, nemá to vplyv na platnosť postúpenia pohľadávky podľa § 524 OZ. Z nedoručením takejto výzvy môžu spojené len sankcie vyplývajúce zo Zákona o bankách. S nedoručením výzvy nemôže byť spojená sankcia v podobe neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok, ale len sankcie vyplývajúce zo spomínaného § 50 ods. 1 Zákona o bankách. § 92 ods. 8 tak nemožno spájať s aktívnou legitimáciou žalobcu ako postupníka pohľadávky. Žalovaní boli navyše ku dňu postúpenia pohľadávky v omeškaní po dobu 1212 dní, teda súčet všetkých omeškaní žalovaných so splnením, čo len časti toho istého peňažného záväzku, voči banke presiahol 1 rok. Poukazuje v tejto súvislosti na viaceré rozhodnutia v obdobnej problematike vydané inými senátmi Krajského súdu v Prešove. Žalobca tak má za to, že mu vznikol nárok na úhradu uplatnených splátok spolu s príslušným úrokom z omeškania. Aktívnu legitimáciu preukázal predloženými oznámeniami o postúpení pohľadávky zo strany postupcu, ako aj zmluvou o postúpení pohľadávok spolu s príslušnou časťou prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok. Nesúhlasí tiež s rozhodnutím o trovách strán a osobitného subjektu. V ust. § 255 ods. 1 C.s.p. zákonodarca presne vymedzil subjekty, ktorým možno v civilnom sporovom konaní priznať nárok na náhradu trov konania podľa pomeru ich úspechu vo veci - strany sporu. Zároveň C.s.p. v § 60 definuje strany sporu. Združenie nebolo v súdenom prípade stranou sporu, súd nebol oprávnený podľa § 255 ods. 1 C.s.p. priznať takémuto subjektu odlišnému od strán sporu nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi. Zdôrazňuje tiež, že časť žalovanej sumy žalovaný uhradili a v dôsledku toho žalobca zobral žalobu čiastočne späť. V tejto časti tak žalovaný podľa žalobcu procesne zavinili zastavenie konania a pokiaľ ide o zaplatenie sumy 1.288,- eur, kde žaloba bola vzatá späť, zastavenie konania zavinili svojim správaním žalovaní.

5. Žalovaní sa k podanému odvolaniu žalobcu nevyjadrili.

6. Odvolací súd preskúmal rozsudok s výnimkou výrokov o čiastočnom zastavení konania podľa § 379, § 380, § 381 C.s.p. bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu opodstatnené nie je.

7. Vykonaným dokazovaním bolo zistené, že medzi právnym predchodcom žalobcu W. W., O. a žalovanými v 1.a 2.rade bola dňa XX.X.XXXX uzatvorená zmluva o splátkovom úvere, na základe tejto zmluvy právny predchodca žalobcu poskytol žalovaným úver vo výške 280.000,- Sk. Išlo o spotrebný úver - bezúčelový, ktorý sa žalovaní zaviazali splácať v pravidelných mesačných splátkach od X.X.XXXX.

8. Právny predchodca žalobcu W. W., so sídlom v O. postúpila na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa XX.X.XXXX aj pohľadávku vo vzťahu k záväzku žalovaných v 1.a 2.rade.

9. Už v predchádzajúcom štádiu konania bolo konštatované, že zmluva uzatvorená medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanými má charakter spotrebiteľskej zmluvy, v dôsledku čoho bolo potrebné

aplikovať vo veci ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie v konaní opodstatnene skúmal, či v danom prípade boli splnené zákonné podmienky na postúpenie tzv. bankovej pohľadávky.

10. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení platnom k 27. 06. 2012, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu, vrátane jeho príslušenstva; neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol 1 rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

11. Nemožno spochybníť právo banky postúpiť aj pohľadávku z celého úverového vzťahu, avšak pre takéto postúpenie je nevyhnutné pristúpiť v súlade so zákonom a obchodnými podmienkami k vyhláseniu predčasnej mimoriadnej splatnosti celého úveru. Vyhlásiť predčasnú splatnosť bankového úveru je však výlučným oprávnením banky, pričom toto oprávnenie môže banka realizovať ešte pred postúpením pohľadávky.

12. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti správne poukázal na to, že žalobca nepredložil dôkaz o tom, že by banka úver zosplatnila riadnou a doručenou výzvou tak, ako to predpokladá ust. § 565 Občianskeho zákonníka. Navyiac žalobca v konaní sám uvádza, že k vyhláseniu splatnosti poskytnutého úveru došlo až jeho písomnou výzvou z XX.X.XXXX, a teda až po postúpení pohľadávky samotným žalobcom a nie jeho právnym predchodcom (č.l. 24). V konaní tak nebolo preukázané, že pred uzatvorením zmluvy o postúpení pohľadávky medzi pôvodným veriteľom - W. W. - bankou ako postupcom a žalobcom ako postupníkom, došlo k zosplatneniu celého dlhu žalovaných, prípadne k predčasnému ukončeniu zmluvy o úvere pôvodným veriteľom.

13. Je zrejmé, že podľa zmluvy mala konečná splatnosť úveru nastať dňom X.X.XXXX. K postúpeniu pohľadávky však došlo skôr (XX.X.XXXX), v čase postúpenia teda postupovaná pohľadávka nebola v celom rozsahu splatná, čo je v rozpore s citovaným ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách.

14. Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že s účinnosťou od 1.1.2017 zákonom č. 299/2016 Z. z., zákonodarca pristúpil k ďalšiemu sprísneniu postúpenia bankovej pohľadávky v spotrebiteľských veciach, a to k zúženiu okruhu subjektov, na ktoré je možné postúpiť bankovú pohľadávku (napr. splatenie vkladu do základného imania u postupníka najmenej 500.000,- eur, vylúčenie obchodníkov s oprávnením poskytovať spotrebiteľské úvery do 10.000,- eur a pod.). Striktné podmienky postúpenia pohľadávky vo svojom súhrne opodstatňujú záver o zákaze postúpenia bankovej pohľadávky so súčasným stanovením výnimiek z tohto zákona a nepodporujú záver o možnosti odklonu od pravidiel cesie bankovej pohľadávky v neprospech spotrebiteľa. Nedodržaním zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky sa takéto postúpenie dostáva do rozporu s dikciou zákona s priamym dopadom na platnosť právneho úkonu.

15. S ohľadom na všetky tieto skutočnosti odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca nie je nositeľom práva, ktoré bolo predmetom postúpenia a žalobcom uplatnené v tomto konaní, preto mu nie je možné toto právo priznať.

16. K námietke žalobu ohľadom nemožnosti priznať náhradu trov konania osobitného subjektu - Združeniu na ochranu občana spotrebiteľa HOOS so sídlom v Prešove je potrebné zdôrazniť, že aktuálna úprava v Civilnom sporovom poriadku inštitút vedľajšieho účastníka nepozná, avšak uvádzané združenie vstúpilo do konania ako vedľajší účastník v čase, keď mu to právna úprava umožňovala. Združenie teda účinne vstúpilo do konania, oprávnené sa konania zúčastnilo a účelne vynaložilo trovy, na ktorých náhradu mu vznikol nárok, čo súd prvej inštancie správne zdôraznil v preskúmanom

rozhodnutí. Pokud jde o náhradu trov konání stran, ze strany žalobcu nebolo nepochybně preukázané, aby k čiastočnému späťvzatiu žaloby došlo v dôsledku plnenia dlhu žalovaných, keď navyiac, ako už bolo spomínané, žalobu bolo potrebné zamietnuť pre nedostatok aktívnej legitímácie žalobcu v tomto konaní.

17. So zreteľom na všetky tieto dôvody hodnotí odvolací súd rozsudok okrem výroku o zastavení časti konania ako vecne správny, v dôsledku čoho ho potvrdil postupom podľa § 387 C.s.p..

18. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p.. Žalobca vzhľadom na výsledok odvolacieho konania nemá nárok na náhradu trov a žalovaným v tomto štádiu konania trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).